

МАРИАНА ТИНЧЕВА-ЕКЛЕСИЯ СВЕЩИЧКАТА

chitanka.info

„И змията изпусна подир жената вода като река, за да я отвлече с реката. Но земята помогна на жената; и отвори земята устата си и погълна реката, която змеят бе изпуснал из устата си. И разлюти се змеят против жената и отиде да води война с останалите от семето ѝ, които пазят Божиите заповеди и имат свидетелството на Исуса Христа.“

(Откров. 12:15-17)

Цял месец пред входа на съседния блок пристигаха празни таксиметрови камиони и потегляха в неизвестна посока, препълнени с багаж на изселниците. В средата на юни от Общината бяха съобщили на всички, живеещи в държавното общежитие, че строителна фирма е купила старата сграда и ще прави основен ремонт. Препологало се това да продължи почти година, така че до края на този септември всички наематели трябва да напуснат завинаги! Подновената сграда ще бъде продавана от строителната фирма на нови собственици...

Смут, страх пред неизвестната нова квартира с непосилно високи наеми скова сърцата на стотина семейства в шест етажната панелка, правена преди 40 години и от тогава неремонтирана. Това, че стълбите бяха полуразрушени и край тях вече не се виждаше предпазен парапет, беше по-малко грозно за околото на поселници и гости. Истината си беше истина: в десетина от стаите-единички с баня и тоалетна живееха понякога трима: майка, баща, дете в училищна възраст. В други стаи пък имаше двама с някой възрастен над седемдесет, който лежи, без да е излизал на улицата от година. В повече от стаите бяха настанени млади семейства без деца и без високи претенции за удобства. Имаше несемейни обитатели, „избягали“ от тежката безработица на провинцията, намерили спасителна заплата в някое незакрито столично предприятие с тежък физически труд. Те работеха обичайно на смени и в свободното време се забавляваха в компания на бутилка концентрат, което създаваше неудобство, протести, раздори сред

живеещите в тази грозна „вавилонска кула“ чието единство предимство беше niskият обществен наем.

В една от стаите на третия етаж от двадесет години живееше жена, разведена по онова време със съпруга си, от когото нямаше деца. Тогава била на 40, работела като секретарка на генерален директор и не подозирала коварната болест, проявила се в мускулите ѝ само след пет години. В следващите петнадесет цялото тяло било сковано така, че тя трудно слизаше и се изкачваше по стълбите, за да си пазарува. Отдавна пенсионирана, тя живееше с времето и световните катаклизми, отразени в малкия екран на телевиора. За покачването на цените разбираше от листчетата, които добри хора в съседни стаи ѝ връчваха, заедно със сметката от пазаруване. Пенсията едва ѝ стигаше за храна, а радиаторът на парното в нейната стая от пет години беше изключен — както на всички наематели с неизплатени сметки от пет години към топлофикация в сградата.

Антония се казваше госпожата. Сама, озлобена от мъката на неизлечимата тежка болест и от усещането, че не може да се справи със собствени сили, тя беше започнала да пуши по два пакета тютюн второ качество с надежда, че така по-лесно ще стигне до последния си земен ден. Но цигарите не я спасиха от новината — и тя трябваше да напусне одимената си стая с единствено легло, маса, два стола, бюфет. И къде можеше да отиде, да търси квартира, да пранася багаж, щом едва носеше чаша вода от мивката в банята? Пари нямаше да си направи зъбите, а да наема таксиметров камион и да започва нов дом, ѝ се струваше като изкачване на Еверест... Щом представител на строителната фирма ѝ връчи заповедта да напусне, тя го попита — Как? — и се стовари върху леглото с отговора: „Още утре можете да ме изнесете с багажа. Тази нощ ще си прережа вените. Няма да заключа вратата, омръзна ми...“

Но не си преряза вените нито тази нощ, нито в следващите, докато чуваше как живеещите в съседните стаи пренасят багажа си и се изселват там, където тя не може да бъде. В края на септември постройката приличаше на озъбена старица с лош характер. Разбити стъкла на прозорците и разбити врати; изоставени вехтошарски дрехи и съдове за храна. По вътрешните стени на стълбището бяха нарисувани непристойни пози на мъже и жени; цинични думи „украсяваха“ балконските первази, където някога са цъфтели цветя.

Досегашните обитатели отмъщаваха за изселването си. Не защото им беше трудно да напуснат цивилизования бордей, а защото от тук насетне трябваше да заплащат наем колкото цялата им месечна заплата...

Самотна майка с момченце от петия етаж беше оставила на масата покъртително писмо за бездушието на Общината, която не иска да намери жилища в района на изселените, но думите ѝ за училището на детето и нейната работа не решаваха посоката ѝ... Преди да слезе за последен път по разбитите стълби, тя се отби в стаята на Антония и я намери безобразно самоостригала косите си почти до кожата, за което обясни: „И аз протестирам. Но не мога да тръгна на никъде. Предлагат да ми пренесат багажа в старчески дом, но не мога да си представя, че ще живея с друг болен човек в една стая и ще завися денонощно от него. Не вярвам, че на здрави хора ще им бъде приятно да съжителстват с мен, затова оставам тук!“

„От първи октомври спират тока, така че не можеш да правиш нищо.“ — съобщи майката с момченцето на девет години. „Имам газов котлон, на него ще топля вода... Като започне ремонта след месец, ще включат тока. Не ме мисли...“ — представи си лесно бъдещето Антония. Но не стана така. До средата на ноември, щом сви студа, електричеството остана изключено, понеже фирмата отложи ремонта за пролетта. На самотната обитателка предложиха квартира в района, но тя отказа — държеше да остане на мястото си, защото нямаше пари за свободен наем. И остана за дългите нощи, за кратките есенни дни без електричество, без телевизор и радио, без отопление... Млада жена и млад мъж от църквата идваха през ден да ѝ носят храна, да заредят бързо опразващата се бутилка гас; да ѝ купят кибрити и свещи за вечерите, за нощта, за мрачните утрини. „Как са живяли хората преди сто години без електричество?“ — утешаваше ги Антония и прегръщаше бутилката с топла вода като бебе. — Снощи като угасих свещичката и си легнах, изведнъж под затворените ми клепачи се появиха цветни сърца: те идваха отдолу и вървяха нагоре... Беше толкова красиво, че започнах да викам: „вие сте живи, вие сте с мен в стаята!... Бях много щастлива, защото разбирах, че не съм сама.“ — говореше въодушевено и бързо се пхна под юргана.

Преди началото на декември падна първия сняг — като шега, която напомняше на гълъби и врабчета, че започва зимата. Една вечер,

докато вятърът олюляваше безлистните клони на дърветата и пламъкът на свещичката до прозореца танцуваше по тавана, около 40 годишен мъж помоли пазача на сградата да се качи при самотната госпожа на третия етаж. «Знае ли за вас?» — недружелюбно попита пазачът, загърнат в шуба. «Не. Но аз зная за нея от хората, които заминаха...» — отвърна кратко. Беше добре облечен, затова не можеше да се разбере какво може да иска от онази самотна, остригана бабка. Портиерът се съгласи, предложи фенер на непознатия и го помоли да си тръгне до 20 минути, тъй като в сградата не се допускат външни хора. Мъжът взе фенера, включи батерията и погледът му срещна разрухата, мизерията, запустението, останало след последните обитатели. Когато намери стаята на третия етаж той почука, влезе в незаклучената врата и се представи в студения полуздрач. Антония попита с какво може да му бъде полезна, и без излишни думи той й каза: «В последните дни ние с жена ми вечер гледаме свещичката във вашата стая. Отдавна се питаме имате ли храна, топли завивки, зимно облекло... Тази вечер тя ме помоли да дойда при вас и да ви кажа, че имаме свободна стая — двете деца спят през зимата в детската. Те вчера ми напомниха приказката за момичето с кибритените клечки, което искало да се стопли... Знам, че е необичайно, но ви предлагам да дойдете при нас. Не искаме да гледаме свещичката ви в студената зима, пък и едва ли ще издържите...»

«Аз съм болна, сигурно знаете... Не мога да натоварвам семейството, децата ви с моето присъствие...» — Антония заплака, преди да разкаже за сърцата, появили се пред очите й преди две вечери.

«Вероятно имате право.» — почти равнодушно каза мъжът: «Но тъй като вие не искате да безпокоите никого, предлагам да опитате поне една или две вечери. У нас ще вземете гореш душ, ще вечеряме заедно. Ако се чувствате неудобно, ще се върнете в своята стая и ще останем приятели.»

«Горещ душ?» — самотната извика, защото повече от храната и телевизор тя искаше да се изкъпе в баня с течаща топла вода: «Ако вие наистина искате да спасите един никому ненужен живот, може ли да започна с горещия душ във вашата баня? Ще ви платя за това!» — тя се измъкна изпод завивките... „Значи вие сте истинските светещи сърца, Господи!“ — тя помоли непознатия да я почака отвън, докато в

полумрака се преоблече и събере малкото дрехи, нужни ѝ за тоалет след банята. Ръката ѝ посегна да вземе цигарите от масата, но каза на глас: „В чужда къща пушенето е забранено! И всички лоши мисли, и думи за болестта, и тревожни предчувствия... След тези сърца как би могъл човек да мисли за онзи свят?“

...До ранна пролет, щом майсторите на старата сграда дойдоха за обещания ремонт, пламъкът от свещичката върху масата на Антония не се видя да танцува по тавана. Когато дърветата в квартала нацъфтяха, опряна на тънко бастунче, тя се върна в андерсеновата си къщичка. Косата ѝ беше пораснала и разправяше на мъжете, работещи на строежа: „Змеят изплю вода, която искаше да погълне жената, но Бог ѝ даде крила да прелети над бездната!“

За да я разберат, без да мислят, че е безумна от възрастта, тя добавяше: „Това са думи от Откровението в Библията, написани от свети Йоан.“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.